

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Hete hangijzers : de aanschaf van Nederlandse gevechtsvliegtuigen.
Kreemers, B.

Citation

Kreemers, B. (2009, February 10). *Hete hangijzers : de aanschaf van Nederlandse gevechtsvliegtuigen*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/13498>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/13498>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen

1. Theoretische benaderingen, die zijn ontleend aan het bureaupolitieke model en aan modellen met de focus op het functioneren van een militair-industrieel complex met wijdvertakte netwerken, schieten tekort om de besluitvorming over de keuze van gevechtsvliegtuigen voor de Koninklijke luchtmacht te verklaren. (Dit proefschrift, hoofdstuk 14)
2. Bij de besluitvorming over de aanschaf van gevechtsvliegtuigen varen politiek verantwoordelijken, minister en Tweede Kamer, blind op het kompas van een kleine, hechte groep deskundigen ('technopols'). (Dit proefschrift, hoofdstuk 14)
3. Met uitzondering van de Nederlandse deelname aan het MRCA-project domineerden bij de besluiten over de aanschaf van gevechtsvliegtuigen de militairoperationele belangen van de luchtmacht: financiële overwegingen, buitenlandspolitieke gevolgen en de industrieeconomische opbrengsten waren hieraan ondergeschikt. (Dit proefschrift, hoofdstukken 3, 4, 12 en 13)
4. De dominantie van militairoperationele belangen boven andere belangen (kosten, buitenlandspolitieke gevolgen en industrieeconomische belangen) is verklaarbaar door de ambtelijke autonomie van de luchtmacht in de besluitvorming. (Dit proefschrift, hoofdstukken 2 en 14)
5. Politici koesteren bij grote projecten ambities die vaak niet worden waargemaakt, omdat wat kennis en informatie betreft goed ingevoerde behartigers van hun eigen organisatiebelang met zulke gretige politici een – dankzij die kennis- en informatievoorsprong - ongelijke strijd voeren. (Dit proefschrift, hoofdstuk 12)
6. Uit het feit dat de Tweede Kamer wel tussentijds, maar nooit achteraf heeft gevraagd naar en ook nimmer is ingelicht over de uiteindelijke kosten van de aanschaf van de Starfighter, de NF-5 en de F-16 mag niet worden afgeleid dat bij dit soort projecten geld geen rol speelt. (Dit proefschrift, hoofdstukken 5 en 13)
7. Defensie neemt binnen de overheidsorganisatie een bijzondere positie in: het binnen dit departement tot stand gekomen beleid is uitsluitend voor de eigen organisatie bedoeld. (Dit proefschrift, hoofdstuk 14)
8. Met de 'technopol'-benadering is het mogelijk de structurele werking van een kleine groep in de besluitvorming te verklaren. (Dit proefschrift, hoofdstuk 14)
9. Zodra in rapportages aan de politieke leiding van het ministerie van Defensie een of meer van de omschrijvingen 'nagenoeg adequaat', 'verwaarloosbaar klein' en 'geen bijzonderheden' voorkomen, moeten alle registers worden opengetrokken om naderende crisissituaties het hoofd te bieden.
10. De tekst op de grafsteen van Togo (1921-1935), op de hondenbegraafplaats bij het Instituut Clingendael ("Heard nothing, saw nothing, knew everything"), is zonder meer – zo blijkt uit recente parlementaire enquêtes - van toepassing op veel onderdelen van de overheidsorganisatie.